

## Referat for Landssamrådsmøde den 23. maj 2013

---



**Deltagere:** Alice Linning (formand for Landssamrådet) og Charlotte Bach Thomassen (Det Danske Spejderkorps), Susanne Ravn (punkt 1 – 7) og Nina Hanberg (De grønne pigespejdere), Signe Lund Christensen (Danske Baptisters Spejderkorps), Louise Juul Jensen og Karsten Carlo Hansen (DUI-LEG og VIRKE), Kirsten Lund Larsen (KFUM og KFUK i Danmark), Thomas Kirkeskov (KFUM-Spejderne i Danmark), Ulrich Piltoft og Jeanet Flørnæss Fischer (FDF), Nanna Kjølholt (De grønne pigespejdere, DUF styrelsesmedlem, punkt 4 - 15) Signe Bo (KFUM og KFUK i Danmark, DUF formand, punkt 4 - 15), Lars Mortensen (KFUM-Spejderne i Danmark, Friluftsrådets formand).

**Afbud fra:** Morten Krogsgaard (FDF), Peter Munk Povlsen (KFUM og KFUK i Danmark) Sarah Basnov (Danske Baptisters Spejderkorps) og Marie Gro Svenstrup (Det Danske Spejderkorps, DUF styrelsesmedlem) og Rasmus Bro Henriksen (KFUM-Spejderne i Danmark).

**Sekretariatet:** Frederik Fredslund-Andersen og Jette Holtze Inno (referent)

**Gæster:** Bie Andersen, konsulent i Det Danske Spejderkorps (punkt 1 – 15) og Astrid Bjørg Larsen, kommunikationskonsulent i Friluftsrådet (punkt 1 – 3).

### 1. Godkendelse af dagsorden

Landssamrådet **godkendte** følgende dagsorden:

2. Godkendelse af referat den 19. marts 2013 (ca. 5 min.)
3. Tema om frilufsliv (ca. 1 time)
4. DUF regnskab og principper for budget 2014
5. Orientering fra DUF (ca. 10 min.)
6. Mundtlig orientering fra Friluftsrådet (ca. 5 min.)
7. Mundtlig orientering fra formanden
8. Miljøministerens initiativ til friluftspolitik – opfølgning på netværksgrupper og input
9. Frivilligcharter – opfølgning på aktiviteter (ca. 10 min.)
10. Folkeskolereform – opfølgning på mødet 5. april (ca. 5 min.)
11. Folkeoplysning – opfølgning på aktiviteter (ca. 5 min.)
12. Kommunalvalg 2013, hvad gør vi? (ca. 15 min.)
13. Folkemødet på Bornholm (10 min.)
14. Forslag til punkter til næste møde 26. august (ca. 5 min.)
15. Eventuelt (ca. 5 min.)

### 2. Godkendelse af referat den 19. marts 2013

Der var ingen kommentarer.

### 3. Tema om frilufsliv

Udgangspunktet for Landssamrådets drøftelse er dets politiske mål om frilufsliv, således:  
*Landssamrådet arbejder for at forbedre mulighederne for medlemsorganisationernes lokale foreningers adgang til naturen og udvikling af lokale friluftaktiviteter og -faciliteter.*

Temadrøftelsen var tredelt, således:

1. Friluftsrådets [strategi](#), hvilke tre indsatser bør samrådsorganisationerne have øje for? Oplæg v/ Lars Mortensen (ca. 10 min.)
2. Naturens Dag, hvordan kan foreninger få noget ud af at bruge Naturens Dag og er kommunerne interesseret i at samarbejde? Oplæg v/ Astrid Bjørg, kommunikationskonsulent i Friluftsrådet (ca. 20 min.)
3. Drøftelse i grupper; hvad tager vi med os fra oplæggene? (ca. 10 min.)

Friluftsrådets formand gjorde Landssamrådet opmærksom på følgende tre indsatser, som bør have Landssamrådets opmærksomhed:

- By friluftsliv
- Frivilligt engagement
- Friluftspolitik

#### Om Naturens Dag

”Naturens Dag” foregår hvert år den anden søndag i september (i år den 8. september) og er et samarbejde mellem Friluftsrådet og Danmarks Naturfredningsforening. Det overordnede formål med dagen er at få flere ud i naturen. I 2012 var 145.000 dagplejer, skoler eller børnehaver med i ugen op til Naturens Dag og 45.000 tog ud med familien på Naturens Dag.

#### Nogle af Friluftsrådets budskaber var:

Mange kommuner vil gerne være med på Naturens Dag, da det er med til at markere dem som grønne kommuner. Samrådsforeninger bruger ofte dagen til at give andre en god friluftsoplevelse, og måske kunne der også tænkes i rekruttering? Deltagelsen giver i høj grad synlighed i lokalsamfundet. Der kan søges tips- og lottomidler til aktiviteter på Naturens Dag (deadline 1. juli). Tilmeldingsfrist er den 15. august.

KFUM-Spejderne udarbejder i år et idékatalog, så det bliver nemt for lokale foreninger at være med på dagen. Det Danske Spejderkorps arbejder med ”spydspids” arrangementer.

Under drøftelserne fremkom følgende synspunkter:

- Ideer til Landssamrådets temamøde 2. november; identifikation af fælles interessefelt mellem Friluftsrådets kredsrepræsentanter og de lokale samråd – samt et oplæg om Naturens Dag.
- Naturens Dag er mest en synlighedsindsats frem for en rekrutteringsindsats.
- Deltagelse i Naturens Dag kan give en god synergi effekt, hvis alle samrådsorganisationer deltager og har dagen med i sit årshjul.
- Naturens Dag er en anledning til synlighed, der med fordel kan bruges i det friluftspolitiske arbejde lokalt.
- Der er et redskab på foreningsredskaber.dk om Naturens Dag, der måske kan udbygges endnu mere?

#### Mere om Naturens Dag på

- [www.naturesdag.dk](http://www.naturesdag.dk)
- [www.facebook.com/naturesdag](https://www.facebook.com/naturesdag)
- [www.foreningsredskaber.dk](http://www.foreningsredskaber.dk) (link til redskab [her](#)).

#### **4. DUF regnskab og principper for budget 2014**

Signe Bo orienterede om DUF regnskab og budget.

#### **5. Orientering fra DUF**

Signe Bo orienterede om Nydansk Ungdoms Råd og integration i DUF, strategi for demokrati og evaluering af strategikonceptet.

Landssamrådet **besluttede**, at der til næste møde den 26. august er en drøftelse af kandidater og suppleanter til DUFs styrelse.

#### **6. Mundtlig orientering fra Friluftsrådet**

Lars Mortensen orienterede om Friluftsrådets generalforsamlingen, herunder valg, vedtægter og strategi.

#### **7. Mundtlig orientering fra formanden**

Alice Linning mindede om, at der holdes info-møde om folkeoplysningspolitik og foreningsredskaber i Aalborg den 17. juni, og bad landsorganisationerne formidle det.

Landssamrådets database om lokale samråd og folkeoplysningsudvalgsmedlemmer skal opdateres og kobles med modtagerne af SamrådsOrientering, sådan at Landssamrådet er sikker på at kommunikere med de rette mennesker. Opgaven løses af en studentermedhjælper i juni måned.

Projekt Foreningsvilkår slutter officielt den 30. juni og Frederik Fredslund-Andersen gav en mundtlig orientering om projektets afsluttende fase. Der er afholdt et fyraftensmøde den 16. maj på Horsens Rådhus for 22 deltagere om erfaringerne fra projektet og afprøvning af [foreningsredskaber.dk](http://foreningsredskaber.dk). Der afholdes et lignende fyraftensmøde på Københavns Rådhus den 10. juni. Bestyrelsen for Projekt Foreningsvilkår mødes den 20. juni for bl.a. at drøfte læringer fra

projektet og den afsluttende rapport til DUF. Der er fire små film undervejs, der er et led i den ”officielle” markedsføring af foreningsredskaber.dk sammen med banner til hjemmesider m.v. Landssamrådet afslutter regnskab for Projekt Foreningsvilkår på næste Landssamrådsmøde den 26. august.

## **8. Miljøministerens initiativ til friluftspolitik – opfølgning på netværksgrupper og input**

Miljøministeren / Naturstyrelsen afholdt fremtidsværksted den 11. april for de ca. 100 mennesker, der er udpeget til netværk, heriblandt er tre repræsentanter fra Landssamrådet samt to øvrige er repræsenteret fra samrådsorganisationerne – se nedenfor:

Netværkene er organiseret ud fra disse pejlemærker:

1. Friluftsliv er for alle - Thomas B. Kolind Vilstrup, aktivitetschef, FDF
2. Vi skal lære i naturen
3. Friluftsliv skaber engagement og fællesskab - Thomas Kirkeskov, generalsekretær i KFUM-Spejderne i Danmark
4. Friluftsliv giver sundhed og livskvalitet
5. Friluftsliv skaber vækst og arbejdspladser
6. Vores byer skal indbyde til friluftsliv
7. Vi skal bruge naturen som social løftestang - Jette Holtze Inno, konsulent for Landssamrådet
8. Nytænkning giver mere friluftsliv - Bie Andersen, udviklingskonsulent i Det Danske Spejderkorps
9. Viden - Svend-Erik Fangel Pedersen, arkitekt, KFUM-spejder og medlem af Friluftsrådets bestyrelse.

Der var en mundtlig tilbagemelding fra Bie Andersen, Thomas Kirkeskov og Jette Holtze Inno.

Landssamrådet ønsker at følge udviklingen i netværkenes arbejde, der er planlagt at være færdige til september/ oktober.

## **9. Frivilligcharter – opfølgning på aktiviteter**

Med baggrund i Landssamrådets drøftelse af frivilligchartret, har Landssamrådet besvaret Frivilligrådets målrettede høring om frivilligcharter. Vores svar indgår i Friluftsrådets [Rapport om høring blandt foreninger og organisationer](#), hvor FDF Hedehusene bliver fremhævet som et godt eksempel på samarbejde mellem kommune og forening.

Herefter har social- og integrationsminister og kulturministeren inviteret til dialogmøde den 30. april, hvor sundhedsministeren også deltog. Ca. 300 foreninger var repræsenteret, og Landssamrådet deltog med Alice Linning, Jette Holtze Inno samt Signe Bo, der var oplægsholder. Andre oplægsholdere var Hjerteforeningen, DGI, Almene Boligforeninger, ISOBRO og en borgmester. Efter mødet blev fremsendt [notat](#) til kulturministeren og social- og integrationsministeren (bilag 1).

Der er nedsat en arbejdsgruppe med ministre, repræsentanter for frivillige organisationer og det offentlige, samt repræsentanter for de faglige organisationer, som deltog i camp den 6. -7. maj. Fra Landssamrådet deltager Signe Bo, formand for DUF og Lars Mortensen, formand for Friluftsrådet. De fem ministre der deltog i campen var social- og integrationsminister Karen Hækkerup, kulturminister Marianne Jelved, minister for sundhed og forebyggelse Astrid Krag, økonomi- og indenrigsminister Margrethe Vestager og fungerende miljøminister Pia Olsen Dyhr. Næste møde i arbejdsgruppen er den 10. juni.

Signe Bo og Lars Mortensen gav en mundtlig orientering om deltagelse i arbejdsgruppen og den videre proces. Landssamrådet ønsker at drøfte det videre forløb om udarbejdelse af et nyt frivilligcharter.

### **10. Folkeskolereform – opfølgning på mødet 5. april**

Børne- og undervisningsminister Christine Antorini havde den 5. april inviteret Landssamrådet og DUF (samt en række andre aktører) til dialogmøde om fritidslivets betydning og muligheden for en øget sammenhæng mellem skolerne og foreningslivet. Fra Landssamrådet deltog Kirsten Lund Larsen (KFUM og KFUK i Danmark), Morten Krogsgaard (FDF) og Alice Linning. Fra DUF deltog bl.a. Signe Bo.

På mødet afleverede vi et [notat](#) til ministeren (bilag 2), der efterfølgende kvitterede med svar.

Landssamrådet var enige om at følge området tæt.

### **11. Folkeoplysning – opfølgning på aktiviteter**

Kulturminister, Marianne Jelved havde den 22. april inviteret en række aktører til møde om folkeoplysningen. Fra Landssamrådet deltog Louise Juul Jensen og fra DUF bl.a. Signe Bo, hvorfor de gav en tilbagemelding fra mødet.

På mødet blev omdelt bogen ”Myndige borgere og forpligtende fællesskaber”, hvor kulturministeren også har skrevet et indlæg som en del af ”Kredsen”, der har formuleret følgende otte visioner for folkeoplysningen som folkelig bevægelse:

1. Folkeoplysningen er en af demokratiets grundpiller, og det er dens opgave at understøtte det aktive medborgerskab.
2. Folkeoplysningen skal bidrage til at styrke danskernes europæiske identitet og medborgerskab.
3. Folkeoplysningen skal skabe globalt udsyn og solidaritet og danne danskerne til danske verdensborgere.
4. Folkeoplysningen skal udfordre den sammenhængskraft, der ekskluderer minoriteter og fastlåser samfundet i ensliggørelse og styrke den sammenhængskraft, der er baseret på aktive, uenige og diskuterende medborgere.
5. Folkeoplysningen skal være bannerfører for et samfund baseret på holdninger i stedet for på økonomiske kalkuler og nytteberegninger.
6. Folkeoplysningen skal levere den viden og indsigt, der skaber myndige borger.
7. Folkeoplysningen skal udfordre eliternes monopol på den offentlige samtale.
8. Folkeoplysningen skal danne forpligtende fællesskaber i civilsamfundet.

Kredsens medlemmer er Carl Holst, Helga Kolby Kristiansen, Steen Hildebrandt, Lene Andersen, Marianne Jelved, Ove Kaj Pedersen, Pernille Vigsø Bagge. Troels Mylenberg og Lars Bo Kaspersen

Landssamrådet drøftede også betydningen af, der er oprettet et nyt Videnscenter for folkeoplysning (VIFO), der er etableret under Idrættens Analyseinstitut (der er en uafhængig og selvejende institution under Kulturministeriet).

Landssamrådet **besluttede**, at næste temadrøftelse handler om folkeoplysning, hvor DUF fortæller om deres undersøgelse sammen med Fritid og Samfund om folkeoplysningspolitikker.

## **12. Kommunalvalg 2013, hvad gør vi?**

Landssamrådet drøftede, hvordan vi sætter rammer og vilkår på lokalforeningernes kommende dagsorden. Landssamrådet opfordrede til at høre Spejderkredsen, der har besluttet at deltage på Folkemødet, hvad de tænker kunne være relevant.

## **13. Folkemødet på Bornholm**

Spejderkredsen har besluttet at deltage i Folkemødet på Bornholm den 13. – 16. juni. Landssamrådet opfordrede til en tilbagemelding fra Spejderkredsen om, hvordan dette års Folkemøde gik på Landssamrådets møde 26. august. Flere af Landssamrådets medlemmer er også til stede med egen organisation, der således også kan give sit input. DUF deltager igen i år bl.a. med DM i debat i samarbejde med Politiken.

Herefter er processen, at Landssamrådet på mødet den 14. november drøfter, hvordan alle samrådsorganisationerne kan være til stede næste år.

## **14. Forslag til punkter til næste møde den 26. august**

- Drøftelse af bestyrelsesmedlemmer og suppleanter til DUFs styrelse
- Tema: folkeoplysning (oplæg af DUF om folkeoplysningspolitikker)
- Orientering fra Børns Rettigheder (videnskatalog)
- Projekt Foreningsvilkår, herunder regnskab
- Budget 2014

## **15. Eventuelt**

Center for Menneskerettigheder har udarbejdet en ”toolbox” for menneskerettigheder, som Nanna omdelte.

KFUM og KFUK i Danmark siger farvel til den afgangende generalsekretær Kirsten Lund Larsen og goddag til den nye generalsekretær Jørgen Kvist ved en reception den 27. juni kl. 14.

I FDF er der også farvel til den afgangende generalsekretær Ulrich Piltoft og goddag til den nye generalsekretær Morten Skrubbeltang ved en reception den 15. august kl. 14.

Frederik Fredslund-Andersen, projektleder for Projekt Foreningsvilkår afslutter Landssamrådets første fælles projekt og stopper den 30. juni. Der skal lyde en stor tak til Kirsten, Ulrich og Frederik for deres engagement i Landssamrådet.

Til Kulturminister Marianne Jelved og  
Social- og Integrationsminister Karen Hækkerup  
Fra Børne- og Ungdomsorganisationernes Landssamråd  
Den 1. maj 2013



*Kære ministre,*

Tak for invitation til dialogmødet i går om et nyt frivilligcharter. Vi vil her ridse vores position op.

### **Folkeoplysende foreninger med stærke formål**

Landssamrådets medlemsorganisationer har i alt ca. 90.000 medlemmer fordelt på ca. 1600 lokalforeninger i Danmark. I ca. 65 af landets 98 kommuner er der lokale samråd. Fælles for os er, at vi er værdi- og idébårne foreninger med et formål, som handler om at uddanne børn og unge til demokratisk forståelse og aktivt medborgerskab. Vores lokalforeningers aktiviteter spænder bredt, men de tager alle afsæt i et fælles ansvar for personlig udvikling, stærke fællesskaber og lokalsamfundet.

*Anbefaling: Et nyt frivilligcharter handler om frivillighed bredt, er "levende", og det fremstår klart, hvem der skal bruge og have gavn af frivilligchartret.*

### **Frivillige er aktive medlemmer**

For os handler frivillighed om medlemskab af en værdibåret forening, hvor frivillige tager ansvar for børn og unges identitet og udvikling. De frivillige er i høj grad styret af deres lyst og engagement ud fra foreningens formål og værdier til at give børn og unge fælles oplevelser på tværs af alder, køn og ressourcer. Foreningslivet er altså mere og andet end et brik i velfærds puslespillet. Efter sammenlægningen af kommunerne oplever vi, at den geografiske afstand er en barriere for det foreningsliv, der befinder sig langt fra kommunen.

*Anbefaling: Et nyt frivilligcharter understøtter et tættere samspil mellem kommunen og foreningslivet, så vi supplerer hinanden. Vi ønsker foreningsfrivillige fremfor kommunale frivillige.*

### **Lokale løsninger virker**

Det gode samspil mellem foreningslivet og kommunerne bygger på gensidig respekt, hvor begge har et tæt kendskab til hinanden uanset den fysiske distance, og hvor det er nemt at være frivillig og indgå mikro-partnerskaber. Landssamrådets indsats til at hjælpe foreningerne lokalt sker bl.a. via [www.foreningsredskaber](http://www.foreningsredskaber), der bl.a. har partnerskaber som tema.

De gode historier om, hvordan andre gør er med til at inspirere til nye måder og former, der også løser velfærdsmæssige udfordringer f.eks. integration af børn med særlige behov i fællesskabet. Vi har f.eks. oplevet et innovativt samarbejde med Holstebro Kommune om Spejdernes Lejr 2012 og i mindre skala i Høje Taastrup Kommune om FDFs nedbrændte hytte, der blev til en naturbase til gavn for mange flere, end den tidligere hytte havde givet mulighed for.

*Anbefaling: Dialog er en forudsætning for samspil mellem det offentlige og det lokale foreningsliv. Nysgerrige parter med respekt for hinanden giver innovative løsninger, der virker lokalt.*



Godkendt referat af Landssamrådets møde den 23.05.13

Landssamrådets holdninger kan desuden findes i vores besvarelse af Frivilligrådets spørgeskema. I er meget velkomne til at kontakte os for en yderligere dialog. Landssamrådets sekretariat ved Jette Holtze Inno kan træffes på telefon 33 43 60 43 og mail [samraadet@dds.dk](mailto:samraadet@dds.dk).

*Med venlig hilsen*

*Alice Linning*

*Formand for Landsamrådet*

*Landssamrådet er et politisk samarbejde og netværk mellem syv idépolitiske foreninger til fordel for børn og unge: Det Danske Spejderkorps, De grønne pigespejdere, Danske Baptisters Spejderkorps, FDF, KFUM-Spejderne i Danmark, KFUM og KFUK i Danmark og DUI-LEG og VIRKE. Læs mere på [www.samraadet.dk](http://www.samraadet.dk).*

*[www.foreningsredskaber.dk](http://www.foreningsredskaber.dk): find inspiration til synlighed, kommunikation, værdier, politik og partnerskaber.*

## Bilag 2

Kære Børne- og Undervisningsminister Christine Antorini,

Tak for invitation til mødet i dag. Vi vil her ridse vores position op.

### **Foreninger med stærke formål**

Landssamrådets medlemsorganisationer har i alt ca. 90.000 medlemmer fordelt på ca. 1600 lokalforeninger rundt om i Danmark. Vores foreninger bygger på et formål, som handler om at uddanne børn og unge til demokratisk forståelse og aktivt medborgerskab. Vores lokalforeningers aktiviteter spænder bredt, men de tager alle afsæt i et fælles ansvar for personlig udvikling, stærke fællesskaber og lokalsamfundet.

### **Styrk det lokale samarbejde**

Vi ønsker at indgå i yderligere dialog med ministeren om skolernes mulighed for øget sammenhængskraft med foreningslivet. Vi opfordrer til, at Børne- og Undervisningsministeren skaber rammerne for, at der lokalt kan foregå en dialog mellem foreningerne og skolen. Som en del af den nye reform opfordrer vi skolerne til at kigge rundt i det mangfoldige foreningslandskab og indbyde dem til dialog og konstruktivt samarbejde.

Det er vigtigt for os at understrege, at alle Landssamrådets medlemsorganisationer er værdi- og idébårne. Vi mener, at der ligger en vigtig opgave i at give skolerne vide rammer og tilskyndelse til at invitere *hele bredden* af det idébestemte danske foreningsliv med - herunder også politiske og kirkelige børne- og ungdomsorganisationer. Vi oplever ofte, at skolerne har haft berøringsangst på det punkt.

### **Lokale løsninger virker**

I egne rækker opfordrer vi vores lokalforeninger til generelt at styrke samarbejdet og synligheden i lokalsamfundet samt med kommunen. Landssamrådet har netop lanceret [www.foreningsredskaber.dk](http://www.foreningsredskaber.dk), som gør det enklere for lokalforeningerne at skabe synlighed og danne lokale mikro partnerskaber. Det er dog afgørende for os, at der er tale om lokale løsninger. Vi har allerede mange gode erfaringer med at samarbejde med skolerne om ture, udendørsaktiviteter og events, og vi bygger meget gerne videre på det lokalt.

### **Frivillige er aktive medlemmer**

For os handler frivillighed om medlemskab af en værdibåret forening, hvor frivillige tager ansvar for børn og unges identitet og udvikling. De frivillige er i høj grad styret af deres lyst og engagement ud fra foreningens formål og værdier til at give børn og unge fælles oplevelser på tværs af alder, køn og ressourcer. Udviklingen af børn og unge foregår i anerkendende miljøer uden skelen til deres sociale status i samfundet. En undersøgelse foretaget af Gallup for DUF peger på, at medlemmer i foreningslivet og særligt i vores børne- og ungdomsorganisationer opnår særlige sociale kompetencer og en værdimæssig dannelse, der adskiller dem fra ikke-foreningsaktive. Det mener vi skyldes friheden til at engagere og organisere os, som vi finder bedst.

### **Learning-by-doing og et helhedssyn på børns udvikling**

Vores indsats bygger på metoden "learning-by-doing" og et helhedsorienteret blik på børns udvikling. Vi oplever, at erfaringsbaseret læring sker bedst i en mangfoldighed af miljøer, hvor børn og unge selv tager ansvar. Det vil vi gerne være med til at udbrede og praktisere, og vi er meget positivt stemt over for ministerens helhedsorienterede blik på læring, og vil gerne invitere til yderligere dialog. Både lokalt mellem skoler og foreninger samt nationalt mellem Landssamrådet og ministeren.

Godkendt referat af Landsamrådets møde den 23.05.13

Landsamrådets sekretariat v/ Jette Holtze Inno kan træffes på telefon 33 43 60 43, mail [samraadet@dds.dk](mailto:samraadet@dds.dk).

*Med venlig hilsen  
Alice Linning  
Formand for Landsamrådet*